

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: czwartek, 25, lipiec 2024 13:40
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 2169

Projekt zmian w ustawie o zarządzaniu kryzysowym pojawił się na stronach Rządowego Procesu Legislacyjnego. Gdyby zmiany weszły w życie, miałyby wpływ m.in. na sporządzanie samorządowych planów kryzysowych.

Głównym celem ewentualnej nowelizacji jest transpozycja unijnych przepisów dotyczących ochrony ludności. W ten sposób duży nacisk zostałby położony na regulacje dotyczące infrastruktury krytycznej. W słowniczku ustawowym ma zostać zdefiniowany m.in. podmiot krytyczny; zredefiniowana ma być też infrastruktura krytyczna.

Zgodnie z projektem przez infrastrukturę krytyczną będzie trzeba rozumieć obiekt, urządzenie, instalację lub połączone ze sobą funkcjonalnie obiekty, urządzenia, instalacje oraz sieci, systemy lub usługi służące:

- a. zapewnieniu funkcjonowania organów administracji publicznej,
- b. zapewnieniu funkcjonowania przedsiębiorców,
- c. zaspokajaniu potrzeb obywateli - w tym zapewniające świadczenie usług kluczowych.

Podmiotem krytycznym będzie natomiast operator infrastruktury krytycznej ujęty w wykazie podmiotów krytycznych, realizujący usługę kluczową, prowadzący działalność w sektorze lub podsektorze wymienionym w załączniku do ustawy i prowadzący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Zostaną powołane organy sprawujące nadzór nad podmiotami krytycznymi – w założeniu będą to przede wszystkim ministerstwa odpowiedzialne za daną gałąź gospodarki lub dziedzinę życia.

Sporą zmianą będzie kwestia planów zarządzania kryzysowego. Będą one musiały się składać z dwóch części: dotyczącej zarządzania ryzykiem oraz dotyczącej reagowania kryzysowego.

W części dotyczącej zarządzania kryzysowego mają znajdować się poniższe elementy:

1. cele strategiczne;
2. opis zasad współdziałania między podmiotami wskazanymi w siatce bezpieczeństwa;
3. uporządkowaną listę działań na rzecz ograniczenia ryzyka katastrof w zakresie organizacyjnym, technicznym i finansowym, z uwzględnieniem:
 - a. hierarchii działań,
 - b. ram czasowych ich realizacji,
 - c. podmiotów wiodących oraz współpracujących przy ich wykonywaniu,
 - d. sposobów finansowania oraz wysokości nakładów finansowych,
 - e. oceny osiągniętych efektów oraz wniosków z wdrożonych działań.

Natomiast w części dotyczącej reagowania kryzysowego mają się w nim znajdować:

1. określenie zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa w zakresie reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz usuwania jej skutków;
2. zasady współdziałania między uczestnikami, o których mowa w pkt 1, w tym wymiany informacji w relacjach krajowych i międzynarodowych;
3. zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;

4. załączniki określające:

- a. organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania,
- b. organizację łączności,
- c. zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń,
- d. zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania strat i szkód,
- e. procedury uruchamiania rezerw strategicznych,
- f. procedury reagowania kryzysowego – standardowe procedury operacyjne,
- g. priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej,
- h. wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie reagowania kryzysowego,
- i. wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań ujętych w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego.

5. wykaz przedsięwzięć minimalizujących skutki zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej dla ludności na terenie właściwej jednostki samorządu terytorialnego, wraz z ich opisem.

Znikają więc wykazy infrastruktury krytycznej. Te będzie prowadzić Szef Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, a wykaz ma być niejawnym.

W gminnych planach część dotycząca zarządzania ryzykiem jest przewidywana jako fakultatywna.

Ustawa nałoży też konkretne obowiązki na operatorów infrastruktury krytycznej. Poświęcony będzie temu cały rozdział.

Z perspektywy samorządowców ważną zmianą będzie doprecyzowanie użycia rezerwy celowej, uregulowanej obecnie w art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Przypomnijmy, że obecnie w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Zgodnie z proponowanym dodaniem ust. 4a do tego przepisu - Środki finansowe z rezerwy celowej, o której mowa w ust. 4, mogą być przeznaczone na realizację przedsięwzięć związanych z zarządzaniem ryzykiem oraz reagowaniem w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz usuwaniem jej skutków i odtwarzaniem zasobów. Reguła ta miałaby zastosowanie już do budżetów jst na 2025 r.